

**UCHWAŁA NR VI/30/2024
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁACZOWIE**

z dnia 21 sierpnia 2024 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego mieszkańców Parczowa przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej przeprowadzonych w dniu 22.06.2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1, art. 18b oraz w związku z art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609, 721) uchwała się, co następuje:

§ 1. Odrzuca się protest mieszkańców Parczowa z dnia 28 czerwca 2024 r. przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej Sołectwa Parczów przeprowadzonych na zebraniu wiejskim w dniu 22 czerwca 2024 r..

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej do poinformowania wnoszących protest o jego rozpatrzeniu poprzez przesłanie odpisu uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Waldemar Świtkowski

Uzasadnienie

W dniu 28 czerwca 2024 r. do Urzędu Miejskiego w Białaczowie wpłynął protest wyborczy wraz z listą poparcia złożony przez mieszkańców Parczowa, w związku z naruszeniem § 37 Uchwały Nr XI/61/2011 Rady Gminy Białaczów z dnia 27 października 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Parczów, dotyczący zasad tajności głosowania w tej miejscowości. W proteście domagano się unieważnienia wyborów na Sołtysa oraz Radę Sołecką Sołectwa Parczów z uwagi na wynoszenie kart do głosowania przez członka komisji skrutacyjnej.

Zarządzeniem Nr 0050/75/2024 Burmistrza Białaczowa z dnia 11 czerwca 2024 r. w sprawie zwołania zebrania wiejskiego w celu wyboru Sołtysa Sołectwa Parczów i Rady Sołeckiej Sołectwa Parczów zostały zarządzone wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej na dzień 22 czerwca 2024 r. w świetlicy wiejskiej w Parczowie o godz. 16:00. W wyniku wyborów sołtysem został wybrany Pan Maciej Franaszczyk. Zebranie było prawomocne.

Ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje instytucji protestu wyborczego przy wyborach organów jednostek pomocniczych gminy, brak jest również takiego umocowania do oceny przez radę ważności wyborów organów jednostki pomocniczej w statucie sołectwa Parczów. Jednakże na podstawie ogólnej normy kompetencyjnej, wynikającej z art. 18, art. 18b i art. 35 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy ma możliwość kontrolowania przebiegu i wyników wyborów do organów jednostek pomocniczych. Ponadto przepis § 53 Statutu sołectwa Parczów stanowi, że nadzór nad działalnością sołectwa sprawuje Rada Gminy.

Biorąc powyższe pod uwagę Rada Miejska w Białaczowie posiada uprawnienia do kontrolowania procedur wyborczych na Sołtysa Sołectwa Parczów oraz do Rady Sołeckiej Sołectwa Parczów i w ramach tej kontroli ma prawo rozstrzygać protesty wyborcze.

W celu zbadania zasadności zarzutów przedstawionych w proteście oraz ustalenia stanu faktycznego, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji przeprowadziła postępowania wyjaśniające w dniach 11 lipca i 13 sierpnia 2024 r. Komisja zbadała prawidłowość sporządzonych podczas wyborów dokumentów, takich jak listy obecności, protokół z zebrania oraz protokół Komisji Skrutacyjnej. Przeprowadzono również rozmowy wyjaśniające z autorami protestu, pracownikiem Urzędu Miejskiego, który na polecenie Burmistrza Białaczowa zapewniał obsługę techniczną wyborów oraz z samym Burmistrzem Białaczowa.

Komisja zaprosiła na rozmowę wyjaśniającą kilka losowo wybranych osób, które podpisały się na liście poparcia dla protestu, stawiła się jedna osoba na posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w wyznaczonym terminie.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji przeprowadziła rozmowę z dwoma wnioskodawcami. Dodatkowo, Komisja przeprowadziła rozmowę z przewodniczącym oraz członkami komisji skrutacyjnej. **Ponadto Komisja przeprowadziła rozmowę z osobą, której oddanie głosu budziło zastrzeżenia autorów protestu, osoba ta wskazała Komisji, że oddał głos na innego kandydata niż na kandydata z największą liczbą oddanych głosów.**

Biorąc pod uwagę postępowanie wyjaśniające przeprowadzone w sprawie przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji należy stwierdzić, że brak jest podstaw do unieważnienia wyborów sołtysa i rady sołeckiej z dnia 22 czerwca 2024 r. Przede wszystkim należy wskazać, że zastrzeżenia protestujących dotyczyły jedynie głosowania na Sołtysa oraz że członek komisji wyniósł jedną kartę do głosowania celem oddania głosu przez osobę niepełnosprawną-mieszkańca Parczowa. Komisja skrutacyjna wspólnie uznała, że niepełnosprawność wyborcy nie powinna stanowić o niemożliwości skorzystania ze swojego czynnego prawa wyborczego i uczyniła wszystko co możliwe aby to umożliwić. Karta po oddaniu głosu przez ww. wyborcę została wrzucona do urny. Nikt ze stawających przed Komisją nie stwierdził, że członek komisji ingerował w akt głosowania i w treść karty.

Z uwagi na powyższe Komisja uznała, że podnoszone w proteście naruszenie zasad tajności głosowania nie miało miejsca, gdyż odbyły się one zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, tj. sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Żaden z ww. przepisów nie przewiduje głosowania w miejscach osłoniętych kotarami, a utrudnione warunki głosowania, podczas których jeden z głosujących, z uwagi na niepełnosprawność ruchową oddał głos na zewnątrz „lokalu” i przekazał kartę do głosowania za pośrednictwem innej osoby w niczym nie zaprzeczając zasadzie tajności. Pomoc udzielona osobie niepełnosprawnej miała wyłącznie charakter pomocy technicznej

i polegała na „przetransportowaniu” złożonej karty do głosowania do lokalu wyborczego. Dodatkowo należy wskazać, że osoba niepełnosprawna oświadczyła przed Komisją Skarg, Wniosków i Petycji, że oddała głos na Pana Jerzego Wiktorowicza będącego kandydatem na sołtysa.

Nawet gdyby przyjąć, że pomoc członka komisji w oddaniu głosu przez osobę niepełnosprawną stanowi o naruszeniu zasady tajności, to zważyć należy, że zgodnie z bardzo restrykcyjną wykładnią zasad zachowania tajności głosowania jako obowiązku wyborcy wypowiedzianą przez Komisję dla Demokracji przez Prawo (Komisja Wenecka), która stwierdziła, że *„dla wyborcy, tajność wyborów stanowi nie tylko prawo, lecz i obowiązek, do którego niezastosowanie się winno być karane unieważnieniem każdego głosu, którego treść została ujawniona”* (Kodeks Dobrej Praktyki w Sprawach Wyborczych przyjęty przez Komisję Wenecką na 52. Sesji, opinia nr 190/2002, pkt 52 raportu wyjaśniającego), to i tak w ocenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, nie zmieniłoby to wyniku wyborów z dnia 22 czerwca 2024r. Podkreślić bowiem należy, że wyniki wyborów na sołtysa Parczowa rozstrzygały się pomiędzy dwoma kandydatami na sołtysa, którzy otrzymali największą liczbę głosów: Pana Macieja Franaszczyka (liczba głosów 23) i Panią Żanetą Skiba (liczba głosów 21). W związku z tym unieważnienie tego głosu nie zmieniłoby końcowego wyniku wyborów z dnia 22 czerwca 2024 r. Ewentualnie przyjmując, że głos ten należałoby uwzględnić jako ważny, to należy zauważyć, że nie dotyczył żadnego z ww. kandydatów na sołtysa, zatem również nie zmieniłby końcowego wyniku wyborów.

Z uwagi na powyższe Komisja Skarg i Wniosków jednogłośnie uznała, że brak jest podstaw do uwzględnienia protestu i należy go odrzucić jako nieuzasadniony.

Wobec powyższego stanu faktycznego i prawnego, Rada Miejska nie stwierdza naruszenia wyborów Sołtysa Parczowa odbytych w dniu 22 czerwca 2024 r., i odrzuca protest, uznając wybory Sołtysa i Rady Sołeckiej za ważne.